

Üzüm-Sen "Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu"nu TBMM ye sundu

ÜZÜM-SEN 11 Nisan'da TBMM inde Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer ile birlikte Basın Toplantısı yaptı. Üzüm-Sen 4 üzüm üreticilerinin katılımlıyla "Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Gıda Egemenliği Forumları" örgütlemiş ve TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu üyeleriyle Bölge milletvekillerini de bu forumlara davet etmişti. Hazırladığı raporu forumların yapıldığı bölgelerde Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Gıda Egemenliği Forumları temsilcileriyle birlikte, Araştırma Komisyonuna, Partilerin Grup Başkanlıklarına ve Milletvekillerine sunmak üzere Ankara'ya gitti. Manisa CHP Milletvekili Tur Yıldız Biçer ile birlikte TBMM'nde bir "Basın Toplantısı" düzenleyerek "Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu"nu Basınla ve kamuoyuyla paylaştı. Milletvekili Tur Yıldız Biçer, üzüm üreticilerinin sorunlarına ilişkin bir sunuş yaptı, Üzüm-Sen Genel Başkan Adnan Çobanoğlu olarak yaptıkları faaliyetleri, üzüm üreticilerinin sorunlarını, çözüm önerilerini ve taleplerini dile getirdi. Üzüm üreticileri; Hüseyin Hüseyin Yıldırım, Niyazi Zengin ve Funda Akçura sırayla söz alarak sorunlarını ve taleplerini iletiler.

Basına ve Kamuoyuna

Birleşmiş Milletler tarımsal üretimde küçük aile tarımının önemini vurgulamak için 2014 yılının Uluslararası Aile Çiftçileri Günü kabul etmişti. Ülkemiz açısından bakıldığında üzüm üreticilerinin büyük bir çoğunluğu aile çiftçiliği yapmaktadır. Ve biz üreticilerimiz yıllarda ürettiğimiz üzümlerden ailelerimizi geçindirecek kazanç elde edememekteyiz, belki para kazanabiliriz diye üzüm çepitlemeye çalışıyoruz, ekstra maliyet yükünün altına giriyoruz ama ürettiğimiz yeni çeşitlerimizin de pazar sorununu çözemiyoruz. Gün borçlarımız artıyor, üretim yapabilmemiz ve yapamamamız sürdürülebilirlik zorlaşıyor. Bu duruma çözüm üretmesi gereken tüccar gibi davranıyor. Uygulamaları çözümlerin hiç biri ne üreticiye ne de tüketiciye yaramıyor. Biz biliyoruz ki küresel gıda biriktirmeye gıda yönetimini kendi tekellerine almak için YMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kurumlar aracılığıyla iktidarlara baskılar yapıyor, çözümleri yasa ve özelleştirme kararlarıyla tarımsal yapılarımızda tahribat yapıyor. Gıda Egemenliğimiz de gedikler açılmakta böylelikle her geçen gün gıda sistemimizi daha fazla eline geçirmektedir. Biz üreticiler olarak yapılmak istenenlerin farkındayız.

TBMM de Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu kuruldu. Bu komisyon Yırcacılar Birliği Temsilcilerini, Ticaret Borsaları Temsilcilerini, TARYP Temsilcilerini, Ziraat Odaları Temsilcilerini, Parap fabrikaları Temsilcilerini, Toprak Mahsulleri Ofisi Temsilcilerini dinlediler, dinlemedikleri tek kesim vardı üzüm üreticileri. Komisyon sözde üzüm üreticilerini dinlemek için saha gezilerine çıktı, ama oralarda da aile çiftçiliği yapan üzüm üreticilerine dinlemek yerine yüzlerce dönüm arazisi olan bağcılarla görüşüyor, hiçbir küçük üreticinin satın alamayacağı ilaçlama makinelerini incelemeyi ve büyük ihracatçıların üzüm işletmelerini görmeyi tercih ediyor. Salihli ile Alabehir arasındaki bölgede ekolojiyi tahrip eden ve üzüm üretiminde büyük problemler yaratan Jeotermal Elektrik Santrallerinin olduğu bölgelerde inceleme yapmadan, yaratılan tahribatı görmeden geçip gittiler.

Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) olarak Araştırma Komisyonu nun üzüm üreticileri için çözüm üretmesi gereken Başbakanlık Tarımsal devlet kurumlarının ve siyasilerin sorumluluklarını göz ardı eden, üstün körü bir rapor hazırlamasını yol vermemek için sofralık ve şaraplık üzüm üreticilerinin olduğu bölgelerde köy köy dolaşarak, köy kahvehanelerinde yaklaşık 5000 üretici ile toplantılar yapılarak TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu hakkında bilgiler verdik, üreticilerin kendi ağzlarından sorunlarını dinledik ve onların önerileri doğrultusunda üzüm üreticilerinin kendi raporlarını hazırlamak ve TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu na sunmak üzere 4 ayrı üzüm üretim bölgesinde Üzüm üreticilerinin sorunları ve Gıda Egemenliği Forumları düzenledik. Bu Forumlar ve köy toplantılarında üreticiler uygulanan tarım politikalarının ve tarımsal üretimi sınırlamak (kotalar) çözümlenmesi yasaların ne tür sonuçlar yarattığını kendi örneklerinden örnekler vererek anlattılar. Yeleğen deki bir üretici Tütün Yasasından sonra ailemi geçindirmek için tarlama üzüm asmaları diktim, bağ yaptım ama şimdi üzüm de para etmiyor, üzüm asmalarımdan bir kısmını kökleyip ceviz dikiyorum dedi. Ceviz de para etmezse ne yapacağımı sorulduğunda da; bilmiyorum, her halde yeni bir ürün arayışına girerim, çünkü ben çiftçilikten başka bir iş bilmiyorum, babam ve dedem de daha önce hahpa ekimi hahpa yasaklanınca tütün dikmeye başlamışlar diye cevapladı.

Sarıgöl lü kadın üzüm üreticisi Forumdaki konuşmasında; Epimle birlikte üzüm üreticiliği yapıyorduk. Ürettiğimiz üzümün geliri paylaşamaz, çocuklarımızı okutamaz olduk. Çiftçiliği bırakmadan gelirimizi arttırabilmek için küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapmaya başladık ve borçlanarak hayvan satın aldık, ama yem fiyatları öyle arttı ki bankalara olan borçlarımızı ödeyemez hale geldik. Bir borçlarımızı ödeyebilmek için epimle birlikte işletme de maaşla çalışıyoruz, bir yandan da üreticilik yapmaya devam ediyoruz diyor. Üreticilerin yaşadıkları kırsal döngüyü bütün açıklığıyla anlattı.

Üzüm üreticilerinin bir araya geldiği, sorunlarını ve çözüm önerilerini dillendirdikleri bu Forumlara TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu üyesi Milletvekillerini ve Forumların yapılacağı illerdeki milletvekillerini de davet ederek üzüm üreticilerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini aracısız bir şekilde doğrudan doğruya kendilerinden dinlemelerini ve üreticilerin önerilerini dikkate almalarını istedik. Davetimize TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu üyelerinden İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu olumlu yanıt vererek üçü birden yaptığımız 4 Forumdan 1 tanesi olan Sarıgöldeki Forumu katılıp üreticilerin sorunlarını dinlediler.

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer ise Manisa'nın ilçelerinde yapılan Üzüm üreticilerinin sorunları ve Gıda Egemenliği Forumlarının tümüne katılarak üzüm üreticilerini dinleyerek notlarını aldı.

Yeleğen Kasabası- Epme- Uşak'ta yaptığımız Forumu Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Sarıgöl'de yapılan Forumu Manisa Milletvekili Özgür Özel de katılarak üreticilerle buluştular.

Üzüm üreticilerinin sorunları ve Gıda Egemenliği Forumlarında ve bu Forumlara çağrı için köy kahvehanelerinde yaptığımız mini forumlardaki üreticilerin dillendirdiği sorunları ve çözüm önerilerini rapor haline getirerek TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu üyesi Milletvekillerine ve Bölge Milletvekillerine ileticeğiz.. Üzüm Üreticilerinin Raporu nu Basın ve Kamuoyu ile de paylaşıyoruz ki TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu nun hazırlayacağı raporun ne kadar gerçekçi ve sorunları çözümlenmesi için etkili olduğunu göreceğiz.

olup olmadığının üzüm üreticileri ve kamuoyu takdir edebilsin.

Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) olarak üzüm üreticilerinin kendi adıyla sorunları ve onların çözümü için hazırladıkları raporun nun takipçisi olacağız. Gıda Egemenliğimizin elimizden alınmasına izin vermeyeceğiz. Adalet arayışımıza devam edeceğiz. Yapışın örgütlü mücadelemiz!

Adnan ÇOBANOĞLU Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) Genel Başkanı

Sayın:

TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu Başkan ve üyeleri:

Ybrahim Halil Fýrat- Adýyaman Milletvekili, Ali Aydınlyođlu- Balýkesir Milletvekili, Orhan Sarýbal- Bursa Milletvekili, Bahin Denizli Milletvekili, Okan Gaytancıođlu- Edirne Milletvekili, Canan Candemir Çelik- Gaziantep Milletvekili, Ahmet Kenan Tanrıku- İzmir Milletvekili, Kamil Okyay Sýndýr- İzmir Milletvekili, Müslüm Dođan- İzmir Milletvekili, Necip Kalkan- İzmir Milletvekili, Ahmet Tan- Kütahya Milletvekili, Ýsmaíl Bilen- Manisa Milletvekili, Mazlum Nurlu- Manisa Milletvekili, Erdođan Özege- Niđe Milletvekili, Celil Göçer-Tokat Milletvekili

Konu: Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) olarak düzenlediğimiz Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Gıda Egemenliği Forumu raporu hakkında.

Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) olarak sofralık ve paralıık üzüm üreticilerinin olduğu bölgelerde köy köy dolapara kahvehanelerinde yaklaşık 5000 üretici ile toplantılar ve mini forumlar yaparak TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu hakkında bilgiler verdik, üreticilerin kendi adıyla sorunlarını dinledik ve onların önerileri doğrultusunda üzüm üreticilerinin raporlarını hazırlamak ve TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu na sunmak üzere 4 ayrı üzüm üretim bölgesinde üreticilerinin sorunları ve Gıda Egemenliği Forumları düzenledik. Forumlarda ve köy toplantılarında aldığımız notları rapor getirdik. Ylipikteki dosyada hazırladığımız Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu muz var.

TBMM Bağcılık ve Üzüm Araştırma Komisyonu Raporuna katkımız olacağı umuduyla siz Milletvekillerimizle paylaşmak istedik. Saygılarımızla.

Adnan ÇOBANOĞLU
Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) Genel Başkanı

Üzüm Üreticilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu

Üzüm çok yıllık bir bitkidir. Bağlar tesis edilmeye bağlandığı andan itibaren 3-4 yıl sonra verim vermeye bağlarlar ve üretim bağını tesis etmek için harcadığı parayı yıllar içinde amorti etmeye çalışır. Bu nedenle hiçbir bağcı bu yıl üzüm para etmediği bağka ürün ekeyim diyemez, o yıl ürünü para etse de, etmese de bir umutla yıllarca üzüm üreticiliğine devam etmek zorunda kalır. Paralıık üzüm üreten üreticiler de, sofralık üzüm çeşitleri yetiştiren üreticiler de gerek üretim aşamasında, gerekse de pazarlama aşamasında benzer sorunlarla uğraşırlar.

Üzüm üreticilerinin kullandığı ilaç ve gübrelerin fiyatı dolara endekli ve üretici açısından çok pahalıdır. Bu ilaç ve gübre geçen yıl bir önceki yıla göre fiyatlarının daha da pahalılaşmasının yanı sıra bitkilerin ve zararlılarının da bu ilaçlara bağımlı olarak dolaylı kullanım oranı da artar. Bir ketler her yıl hangi ilaç ve gübreyi kaç satacaklarını, ne kadar satacaklarını ve kaç lira edebileceklerini planlamakta ve piyasaya sunmaktadırlar. Ama üreticiler yapışan iklimsel değişiklikleri, çevre kirliliğini, ekolojik denge bozukluklarını, bitki ve zararlılarının kullanılan ilaçlara olan bağımlılık artılarının oranını v.b sorunları önceden önlem olarak gübre ve ilaç kullanacaklarını hesaplayamaz. O yıl ellerine geçecek paranın miktarını da bilemezler. Çünkü örgütsüzlük dolaylı ürünlerinin satış fiyatlarını belirleme haklarını kullanamamaktadırlar. Ayrıca devletin serbest piyasa ekonomisi politikası nedeniyle destekleme alımlarından ve piyasayı dengeleme rolünden vazgeçerek örgütsüz üreticiyi bir ketlerin ve tüccarların korumasız bırakması, ihracatçıların ve paralıık fabrikalarının üzüm alım fiyatlarını istedikleri gibi tek yanlı olarak belirlemelerine yol açmıştır. Bu fiyatlar tek yanlı belirlendiğinden dolayı da bırakın üreticilerin kâr etmesini çoğu zaman kendile ailelerinin emeklerini yok sayan bir alım fiyatı belirlenmesi söz konusu olmuştur.

Çözüm önerilerimiz:

Devlet her yıl gerçekçi bir maliyet hesaplaması yaparak ürünün maliyetinin üzerine %25 kar payı ve %10 insanca yaşam payını ekleyerek taban fiyat belirlemeli ve bu fiyat üzerinden destekleme alımları yapmalı, yaptırmalıdır. Kullanılan tarım ilaçlarının sağlığına, doğaya ve bitkilere zararları iyi araştırılmalı ve zararlı olduğu kabul edilen ilaçların ülkeye girişi yasaklanmalıdır. Çay, Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde zirai ilaç araştırma, geliştirme laboratuvarları kurulmalı ve geliştirilen insan sağlığına, doğal bitkilere zararları olmayan zirai ilaçların üretilmesi için kamu fabrikaları kurulmalıdır.

Yklimsel nedenlerle yapışan dolu, don ve ayaz gibi doğal afetler artık önlenilmektedir. Dünya da bunun örnekleri mevcuttur. Örneğin don olaylarına karşı sisleme yöntemi veya bazı bölgelere büyük rüzgâr makineleri kurarak önlem alınabilmektedir. Benzer önlemleri üreticilerin kendi olanaklarıyla yapabilmesi mümkün değildir. Devlet üzüm üreticisini destek olmak istiyorsa bu doğal afetlere önlemeye dönük teknik önlemleri almalı, bu konuda yatırımlar yapmalıdır.

TARSİM (Tarım sigortası) üretici için pahalı ve kapsamlı dardır. Örneđin jeotermal elektrik santrallerinin ve maden çýkışı faaliyetlerinin yarattığı olumsuzlukları kapsamamaktadır.

Çözüm önerimiz:

TARSİM in üretici lehine olacak tarzda kapsamlı genişletilmeli ve üreticilerin ödeyeceği prim oranı düşürülmelidir. Bunun için gerekli olan yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

JEOTERMAL Elektrik Santralleri havayı, suyu, toprağı kirletmekte, iklimi değiştirmekte, üzüm üretiminde yarattığı hastalıklarla nedeniyle bizlere daha fazla ilaç kullanmak zorunda bırakmakta, üzüm kalitemizi ve rekoltemizi düşürmektedir. Böyle giderse JES lerin olduğu ovalarda herhangi bir ürün üretmez hale gelinecektir.

2016 yılında İzmir Ticaret Borsası, Ege Yırcacıy Birlikleri, Manisa Ticaret Borsası, Menemen Ziraat Odası, Manisa B Araştırma Enstitüsü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığy İzmir İl Müdürlüdü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığy Den Ticaret Borsası ve İzmir Ticaret Odası temsilcilerinden oluşan heyetin incelemeleri sonucu oluşturulan 2016-2017 Sezonu Ege Bölgesi Çekirdeksiz Kuru Üzüm Rekolte Tahmin Raporu JES lerin olumsuz etkilerini gösteren önemli bir belgedir. Bu raporda Alapehir, Salihli ovalarında çalıpmaya başlayan Jeotermal Elektrik Santralleri nin havada, suda ve toprakta yarattıy k nedeniyle santral bölgelerindeki üzüm bağlarındaki topraklarda ve sularda, suları ve toprakları yok edecek olan Bor kalıntıları asmalarda uç kuruması, ölü kol hastalığy gibi hastalıkların çoaldıy ndan bahsetmektedir. Bu hastalıkların varlığy üreticinin kullanmak zorunda kalması demektir. Üzüm üreticileri bu bölgelerde de üzümlelerini korumak için bağlarını örtü altına almaya ba Böylesine bir durum üreticilerin maliyetini arttırdıy gibi üzüm ihracatçılarıнын da zararınadır. Çünkü bir dönem sonra hastalan nedeniyle ihracatçılar da sağlıklı üzüm bulamaz ve ihraç edemez duruma gelecektir, sağlıklı olduğu düpünülen üzümle de ilaç nedeniyle ihraç edilemeyecektir.

JES bölgelerindeki yer altı ve yerüstü sularının kirlendiği ve apırı oranda bor kalıntısı tabıyıkları belgelerle ve su raporları durumdadır. Ayrıca JES lerin atmosfere saldıy kükürtdioksit ve su buharı nedeniyle de üzüm kurutmada problemler yaşanmaya başlanmıytır. Su kaynaklarının temiz kalması tarımsal üretimin sađlıklılyđy ve devamlılyđy için önemlidir.

Çözüm önerimiz:

Sorunun gerçeğı tek bir çözümü vardır; jeotermal elektrik santralleri durdurulmalı, izinleri iptal edilmelidir.

Sarıgöl ovasındaki üzüm bağları 2006 yılından itibaren Haziran ayından başlayarak petrol ürünü örtüler altına alınmaya başladı. Bunun nedeni asmaların yağmur suyuyla yıkanması korkusudur. Eskiden yaz aylarında da yağmur yağması sevilen üreticiler 2006 yılından itibaren bağlarına yağmur yağmasından korkar hale gelmişlerdir; çünkü yağmur yağdıynda üzümle bir günde yenilemez, kurutulamaz hale gelmeye başlamışlardır. Aynı yıl Epe Kıpladağ da siyanürlü liç yöntemi ile altın çykartılmaya insanların bilimsel iddialarına göre altın ayrıtırmada kullanılan siyanür havuzları atmosferde zararlı gazlar oluşturmakta, y da bu gazları asit yağmuru olarak bağlarımızın üzerine düpürmektedir. Sarıgöl ovasındaki üzümlelerimizde de bu nedenle boz meydana gelmektedir. Bu yüzden ürünleimizi koruyabilmek için daha fazla ilaç kullanmak, bağlarımızı petrol ürünü naylon örtü zorunda kalmaktayız. Bu durum ülke için döviz kaybına, üretici için apırı maliyete ve doğada kirliliğe yol açmaktadır.

Çözüm önerimiz:

Sarıgöl ovasına yağan yağmurların asit yağmuru beklinde yağmasına neden olduğu iddia edilen Epe-Kıpladağ daki altın maden siyanürlü havuzları bağımsız bilim insanları ve bilim kuruluşları tarafından incelemeye alınmalı, doğaya verdiği zararlar rapor ve iddialar gerçeğe üreticilerin zararını karpılaması sağlanmalı, Kıpladağ altın madeni kapatılmalıdır.

TARıP v.b kooperatifler gerek siyasiler, gerekse de yöneticiler tarafından anti demokratik bir şekilde yönetilmektedir, buda yetmezmiş gibi pimdide biriktirip tasfiye edilerek mal varlıkları satılmak, az da olsa var olmaya devam eden piyasayı dengeleme ipevleri tamamen yok edilmek istenmektedir.

2017 yılında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığy nın talimatı ile TMO üreticiden kısa bir süre 3,85 TL den kuru üzüm alı aldıy kuru üzümle dıp pazar arama yerine 4.18 TL den TARıP e devretmiştir. Yani TMO üreticiye destek olmak yerine tüccarları yapmış olduğu bu tüccarlıkla üreticinin sırtından para kazandıy gibi aldıy k üzümü TARıP e devrederek TARıP in ortakları satın alabilmesini de engellemiştir.

Çözüm önerilemiz:

TARıP ten öncelikle siyasiler elini çekmelidir. Ve TARıP in üreticilerin söz ve karar sahibi olarak yönettiği, denetlediği bir kooper haline gelmesini sağlamak için kooperatiflerin demokratikleşmesini sağlayacak yasalar çykartılmalıdır. Üretimden pazara kadar zinciri üreticiler lehine kurmak için kooperatifleşme teşvik edilmeli ve taban fiyat belirlenmesi ve destekleme alımlarının yapılması uygulamasına geri dönmelidir.

Üzüm üreticilerinin sofralık yap üzümlelerini depolayarak koruyabilecekleri ve parça parça pazara sunabilecekleri soğuk hava depoları olmadıy gibi, kuru üzümlelerini de saklayabilecekleri depoları yoktur. Bu nedenle hasat dönemlerinde tüccarların belirle fiyatlardan ürünlelerini elden çykarmak zorunda kalmaktadırlar.

Çözüm önerilerimiz:

Devlet ve yerel yönetimleler üreticilerin ürünlelerini depolayabilecekleri tesisler kurmalı üreticilerin bu tesislerden yararlanabilmesini sağlamalı, Soğuk hava depolarına veya kuru üzüm depolarına üzümünü yatıran üreticilerin yatırdıy ürün oranında düpük faiz sağlanmalıdır. Soğuk hava veya kuru üzüm deposu tesis etmek isteyen üreticilerin kooperatifleşmesi teşvik edilmeli, kooperatiflerin de kredi kullanabilme olanakları kolaylaştırılmalıdır.

Paralıy üzüm yetiştiren üreticilerin de fiyat belirleme hakkı yoktur. Yıllardır parap fabrikaları aldıy k üzümün fiyatını belirler. Paralıy üzüm üreticilerinin de aynı sofralık üzüm üretiminde olduğu gibi her geçen gün girdileri artmakta ama yıllardır sattıkları artmamaktadır.

Çözüm önerilerimiz:

Parap fabrikalarının kendi aralarında anlaşarak fiyat belirlemelerini engellemek için üreticilerle tekil sözleşmeler yapmaları engellenmeli, üreticilerin örgütlenmelerinin önündeki her türlü engel kaldırılmalı, parap fabrikalarının paralıy üzüm üreticilerinin sendika, kooperatif, köy derneği v.b örgütleriyle sözleşme yapmaları zorunlu kılınmalıdır. Üreticilerin kendi üzümlelerinde katma değer kazanabilecekleri butik ve ev paracılyđy teşvik edilmeli, önündeki yasal engeller kaldırılmalı, yasal düzenlemeler ve böylelikle paralıy üzüm üreticilerinin parap fabrikalarına bađımlılyđy azaltılmalıdır. Paraptan alınan ÖTV oranı düpürülmelidir.

Üzüm sadece saf haliyle, yani yap ve kuru üzüm haliyle tüketilmemekte iplendiği zaman parap, saf alkol, pekmez, peksi koruk perbeti, üzüm perbeti v.b şekilde de tüketilebilmektedir. (Hatta asmaların yaprağy da yemeklerde kullanılabilmekte üreticiler gelirle sağlayabilmektedir.) Ancak bu ürünleler için üzümün iplenebileceği, iplenmiş ürünün korunması için paketlenilebileceği tes vardır. Küçük üreticilerin kendi bağlarına bu tesisleri kurabilecekleri ekonomik güçleri yoktur.

Çözüm önerimiz.

Devlet ve yerel yönetimler bu tür tesisleri kurup üreticilerin kullanımına açmalıdır. Kendileri tesis kurmak isteyen üreticilerin araya gelip kooperatifleşmeleri teşvik edilmeli, devlet hibe ve düşük faizli kredi olanaklarını bu kooperatiflere sunmalıdır. Devlet sadece okul üzümü değil, iplenerek elde edilmiş peksimet, koruk berbeti, üzüm berbeti, üzüm lokumu gibi yiyecekleri de okullarda dağıtarak çocukların damak tadı alıpkanlıklarının oluşmasına yardımcı olmalıdır. Çocukların damak tadını ve üzüm yeme alışkanlıklarını geliştirmek için okul üzümü kalitesiz üzümlerden ve özel şirketlerden değil kaliteli ve farklı üzüm çeşitlerinden oluşan üzümlerden ve kooperatiflerden tedarik edilmelidir.

Üzüm üreticilerinin en büyük problemlerinden birisi de alıcı kıyıldındaki kişiler tarafından dolandırılmaları, sattıklarının ürünlerinin parasını alamamalarıdır. Tüccarlar ve ihracatçılar çoğu zaman yazıya bile dökmeyen tek tek üreticilerle sözleşme üreticileri tek yanlı bağlamaktadır. Bu yöntem aynı zamanda dolandırıcılığı da kolaylaştırmaktadır.

Çözüm önerimiz:

Üreticilerin alıcılarla sağlıklı pazarlık yapabilmesini sağlamak ve dolandırıcılığı engelleyebilmek için tüccarların ve şirketlerin üreticilerle sözleşme yapması engellenmelidir. Şirketlerin ve tüccarların üreticilerin demokratik olarak örgütlendikleri örgütleriyle sendika, ister kooperatif isterse köy derneği adıyla olsun sözleşme yapmalarını zorunlu kılan ve devletin garantör olmasını sağlayan yasalar çıkartılmalıdır.

Hükümetler köylülere/çiftçilere eğitim ve teknik destek vermekten vazgeçmiştir. Halbuki üreticilerin ekolojik dengesi bozma nasıl sağlıklı ürün yetiştireceklerini bilmeleri, sağlıklı ürün yetiştirmelerine engel olan problemleri (sanayi, enerji, maden v.b yatırımlar dahil) öğrenmeleri, çözüm önerileri sunmaları önemlidir.

Çözüm önerimiz:

Üreticilerin uygulanan sanayi, enerji, maden, tarım v.b politikalarının ne olduğunun bilgisini alacakları, tartışacakları, çözüm sunacakları, nasıl sağlıklı ürün yetiştirebileceklerine dair teknik eğitim alacakları Agroekoloji eğitimi için gerekli maddi ve manevi destekler verilmelidir.

Küresel iklim değişikliği tarımsal ürün yetiştirilmesinde de olumsuz sonuçlar yaratmaktadır.

Çözüm önerilerimiz .

İklim değişikliğine neden olan enerji, maden v.b yatırımlardan vazgeçilmeli, toprağın canlılığının ölmesine neden olan kimyasal kullanımdan üreticilerin vazgeçmesi sağlanmalı, doğanın doğal döngüsüyle toprağın canlılığının korunması için gerekli olan geleneksel aile tarımı desteklenmeli, endüstriyel tarımı destekleyen politikardan vazgeçilmelidir.

Tarımsal ürünler içinde ihracat geliri en fazla olan ürünlerden birisi üzumdür. Uygulanan Dış Politikalar tarımsal ürün ihracatını da zarar vermektedir. Komşularla yapılan her gerilimin faturası üreticilerimize ve gıda ticareti ile uğraşanlara çıkmaktadır.

Çözüm önerimiz:

Yağ ve kuru üzüm ihracatının sürekli olabilmesi için komşu ülkelerle barış içinde paylaşabilmeyi sağlayacak diyaloglar geliştirilmeli, yanlı dış politika tercihlerinden vazgeçilmeli, Yurtta Barış, Dünya da Barış! kararına uygun politikalar izlenmelidir.

Hâllerdeki hâl mafyası ve üreticiler aleyhine olan Hâl Yasası nedeniyle üreticiler hâllere ürün götürememekte bu nedenle ürünlerini aracılarla satmak zorunda kalmaktadırlar. Bu durum dolandırılmalarını kolaylaştırmakta, ürünlerini sattıkları kişi ve şirketlerden parasını tahsil edebilseler bile ellerine geçen para tüketicilerin satın aldığı fiyatların çok altında kalmaktadır. Aracıların farkını büyük bir kısmını aracıların cebine girmektedir.

Çözüm önerilerimiz:

Üreticiler aleyhine olan Hâl Yasası üretici lehine yeniden düzenlenmeli, üreticilerin hâllere ürün gönderebilmesi kolaylaştırılmalı teşvik edilmelidir.

Yerel pazarlarda üreticiler için pazar yerleri ayrılmalı ve üreticilerin ürünlerini bu pazarlara getirmesi teşvik edilmelidir. Bu pazarlarda üreticilerin tüketicilerle buluşması kolaylaştırılmalıdır.

Büyük şehirlerde tüketicinin sağlıklı ve aracısız gıdaya ulaşması için tüketicilerin de örgütlenmesi teşvik edilmeli, üreticilerle aracı buluşmasının kanalları açılmalıdır.

Üretim en önemli girdilerinden birisi mazottur. Çiftçilerin kullandığı mazottan yüksek Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) alınıyor. Mazotlarda kullanılan mazottan ÖTV alınmamaktadır.

Çözüm önerimiz:

Çiftçilerin kullandığı mazottan da ÖTV alınmamalıdır.

Çiftçilerin kredi ihtiyacını karşılayan Tarım Kredi Kooperatiflerinin, ve üreticilerin sermayesiyle kurulmuş olan Ziraat Bankası'nın son yıllardaki tutumu üreticileri korumaktan ve desteklemekten çok uzaktır.

Ziraat Bankası'nın kuruluş tarihi Cumhuriyet'in kuruluşundan daha eskidir. Mithat Paşa 1863 tarihinde üreticilerin ımece kültürünü yararlanarak çiftçilerin oluşturdğu kaynakla zorda kalan üreticileri kredi desteği sağlamak için Memleket Sandığı adıyla bir dayanışma sandığını kurmuştur. Sandık yönetimi de o günkü koşullara göre oldukça demokratik bir şekilde oluşturulmuştur. Ziraat Bankası Memleket Sandıkları'nın bir parçasıdır.

Memleket Sandıkları çoğalmış, 1867 yılında Memleket Sandıkları Nizamnamesi'nin yürürlüğe girmesiyle Osmanlı Devleti'nin yönetiminde sandıklar faaliyete başlamış ve 1888 yılında da bu sandıklar Ziraat Bankası'na dönüşmüştür. 1916 yılında Ziraat Bankası bir yasa çıkarılır. Yasanın 1. Maddesinde Ziraat Bankası çiftçilere kolaylık sağlamak ve tarımın gelişmesine yardımcı olmak için kurulmuştur denilmektedir. (Bknz. Ziraat Bankası Tarihçesi) Bu gün Ziraat Bankası gerek demokratik yönetiminden, gerekse de çiftçilere kolaylık sağlamaktan ve tarımın gelişmesine yardımcı olmaktan uzaklaşmıştır. Çiftçilere verdiği kredi faizleri oldukça düşük olduğu gibi bir çok şirkete düşük faizli milyonlarca liralık kredi olanakları sunmaktadır. (Bknz. Son olarak haberlere konu olan Demirören Medya grubuna 2 yıllık ödemesiz 10 yıllık 700 milyon dolar verildiğine dair haberler.)

Çözüm önerilerimiz:

Ziraat Bankası'nın yönetimi OHAL koğullarında Bakanlar Kurulunun çykarttığı bir Kanun Hükmünde Kararname ile Varlık devredilmiştir. Ziraat Bankası yönetimi, demokratik ve özerk bir yapıya kavuhturulmalı ve, siyasi iktidarların etki alanından kurtarılmalıdır.

Tarım Kredi Kooperatifleri de siyasi iktidarların etki alanı içindedir, bu iki kurum da yeniden yapılandırılarak özerk ve demokratik hale getirilmeli kuruluş amaçlarına uygun bir şekilde işlevlendirilmelidir.

Ziraat Bankası'nın kuruluş amacına uygun olmayarak kullandırılmış krediler geri çağrılmalı ve Ziraat Bankası'nın kuruluşu uygun olmayan kredi kullandırması yasaklanmalıdır.